

Ο Ιερός Ναός του Αγίου Ανδρέα στην Περιστερά Θεσσαλονίκης (Αλέξανδρος Σταμπουλής, Θεολόγος)

/ [Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)

Είναι ένας από τους παλαιότερους και σπουδαιότερους βυζαντινούς ναούς της Μακεδονίας και είναι αφιερωμένος στον Άγιο Ανδρέα. Είναι το καθολικό της μονής και το μόνο που κατάφερε να σωθεί μέχρι και σήμερα. Ο ναός βρίσκεται στο χωριό Περιστερά, στις νότιες παρυφές του Χορτιάτη.

Ο ναός ανεγέρθηκε το 870-871 μ. Χ. από τον Όσιο Ευθύμιο τον Νέο, ο οποίος συνδέεται με τη μοναστική ζωή στον Άθω και παρουσιάζεται σε έγγραφα ως βασιλική, ενώ το 964 μ. Χ. ο αυτοκράτορας Νικηφόρος Φωκάς την παραχώρησε στην Μονή της Μεγίστης Λαύρας, όπου ήταν μετόχι της μέχρι και τον 15ο αιώνα.

Από αρχιτεκτονικής άποψης πρόκειται για έναν μοναδικό ναό, που είναι σταυροειδής τετράκογχος[1] με 5 τρούλους, έναν επάνω από κάθε κόγχη και τον κεντρικό, εξάπλευρο, που στηρίζεται εσωτερικά σε τέσσερις κίονες. Σχετικά

με την τοιχοποιία του είναι απλή, χωρίς διάκοσμο, ενώ στο εσωτερικό του σώζονται τμήματα από την αγιογράφιση των τρούλων, που έγινε το 871, παρουσιάζοντας έντονη επίδραση από την παλαιοχριστιανική παράδοση. Οι τρεις τρούλοι διακοσμούνται με ισοσκελείς σταυρούς, ενώ στον κεντρικό εικονίζεται ο Χριστός και γύρω του, στο τύμπανο, οι απόστολοι[2].

Image not found or type unknown

Αξιοπρόσεκτο είναι το γεγονός ότι εικονίζεται ο

ίδιος ο ναός ως ομοίωμα, το οποίο κρατούν ανάμεσά τους οι Απόστολοι Πέτρος και Παύλος. Στον ναό βρίσκεται και ο τάφος του Οσίου Ευθυμίου, ενώ δίπλα στο ναό βρίσκεται η πηγή του «Αγίου Ανδρέα» με τρεχούμενο νερό. Ο ναός εορτάζει στις 15 Οκτωβρίου τον Όσιο Ευθύμιο και στις 30 Νοεμβρίου τον Άγιο Ανδρέα. Στην περιοχή μπορεί κανείς να επισκεφθεί αρκετά παρεκκλήσια του 19ου αιώνα.

[1] (Ιερά Αρχιεπισκοπή Αθηνών, Ι. Ν. Αγ. Ανδρέα Περιστεράς)

[2] (Ιερά Αρχιεπισκοπή Αθηνών, Ι. Ν. Αγ. Ανδρέα Περιστεράς)